

RÅTTFRAT, n. sing. Se *Musfrat*.

RÅTTFÄLLA, f. 1. Inrättning med giller till råtters fångande.

RÅTTFÄNGARE, m. 5. En, som gör yrke af att fånga råttor.

RÅTTGIFT, n. 3. Hvit arsenik.

RÅTTHÅL, n. 5. Litet hål i golf eller vägg, der råttor hafva sin gång.

RÅTTKATT, c. 1. Katt, som fångar råttor.

RÅTTMAT, m. sing. Med hvit arsenik tillblandad mat, att dermed förgifta råttor.

RÅTTPULVER, n. sing. Pulveriserad hvit arsenik till råtters förgiftning.

RÅTTSVANS, m. 2. 1) Svansen af en råtta. — 2) (fabr.) Oskuren strimma på kläde.

RÅVÅDER, n. 5. Rått, fuktigt väder.

RÅVÄGG, se *Räegg*.

RÅÄMNE, n. 4. (fabr.) Oarbetadt ämne.

RÄCK, n. 5. 1) På en vägg uppspikadt smalt bräde med krokor att derpå hänga kläder. — 2) Se *Ledstång*.

RÄCKA, v. a. 2. (af *Rak*) 1) Utsträcka och gifva. *R. handen åt någon* ell. *r. någon handen*. *R. främ*, se *Framräcka*. *R. ned*, sträcka ned. *R. upp*, *ut*, *öfver*, se *Uppräcka*, &c. — 2) *R. jern*, utsmida det under hammaren till stänger. *R. hudar*, sträcka dem. — V. n. 1)

(stundom äfv. aktivt) Nå, sträcka sig, utbreda sig (ända till). *Han r-ker upp till taket*. *Fjäl-larne r. upp i skyn*. *Jag r-ker taket med handen*. *Sätt det så, att jag r-ker det*. *Bor-det r-ker från ena ändan af rummet till den andra*. *Finska viken r-ker ända fram till Petersburg förbi Helsingfors*. *Bället r-ker ihop om lifvet*. *Skärpet r-ker två gånger om lifvet på honom*. *Gördeln r-ker icke omkring*. *Alléen r-ker ett stycke inom staden*. *Rocken r-ker ned till, r-ker nedom knäet*. *Klädnigen r-ker upp till halsen*. *Sandbottnen r-ker ut efter hela stranden*. *Tåget räckte öfver borggården långt ut igenom porten*. — 2) (i fråga om tid) Vara, fortvara. *Riksdagen r-ker ännu*. *Deras vänskap r-ker ej länge*. — 3) *R. ell. r. till*, förslå. *Provianten r-ker till våren*. *Gifva, så långt det r-ker*. *Veden r-ker öfver jul*. *Det r-ker till åt många*. *Klädet r-ker ej till*. *Tiden r-ker ej till för mig att skriva mer*. — *R. sig*, v. r. Höja upp armarna och sträcka ut kroppen. — *Syn*. Sträcka sig.

RÄCKA, f. 1. Sträcka, rad. *En lång r. af rum*.

RÄCKANDE, n. 4. Handlingen, då man räcker.

RÄCKARE, m. 5. Smed, som räcker jern.

RÄCKAREHÅRD, m. 2. Se *Räckhård*.

RÄCKBOLSTER, m. 2. pl. — *bolstrar*. Underbolster af hela sängens längd.

RÄCKE, n. 4. Se *Ledstång*.

RÄCKHAMMARE, m. 2. pl. — *hamrar*. Se *Knippammare*.

RÄCKHÅRD, m. 2. Smidshård för jern, som skall uträckas under hammaren.

RÄCKNING, f. 2. Se *Räckande*.

RÄDAS, v. d. 2. Sammandrages i pres. ofta till *Räds*. Se *Frukta* (bem. 1, a och b). *R. för någon*. *Han rädes icke för något*. *Jag räds, att det är sant*. — *Syn*. Se *Frukta* och *Förskräckas*; äfv. *Baxnas*, *Grufva sig*.

RÄDD, a. 2. (utan neutr. sing. indef.) 1) Fruk-tande, betagen af fruktan. *Blifva r. Vara r. för någon*. *Man kan bli r. för mindre än så*. — *Syn*. *Förskräckt*, *Bang*, *Skygg*, *Försagd*, *Modfäld*, *Modstulen*, *Modlös*. — 2) Af naturen fruk-

tande. *Han är mycket r. af sig*. *R-a menni-skor*. *Vara r. som en backhare*. (Ordspr.) *R-a gossar få aldrig vackra flickor*. — *Syn*. *Feg*, *Försagd*, *Klenmodig*, *Feghjertad*, *Fegsint*, *Bang*, *Skygg*, *Fruktande*, *Harhjertad*. — 3) *Bekymrad*. *Jag är r., att han dör*. *Jag är r. för, att det går på tok*. — 4) *Angelägen* att vårda, spara, behålla. *Vara r. om sin helse, om sina kläder, om sin heder, om lifvet*. *R. om sig*, mån om helsans bibehållande. *R. om mödan*, som ogera modar sig. *R. om styfvern*, sparsam, hushållsaktig. *R. om tiden*, som ej vill onyttigt spilla någon tid. (Fig.) *R. om skinn*, rädd för att få stryk. *R. om orden*, fåordig. — *Syn*. *Mån*.

RÄDDA, v. a. 1. Befria någon hotande fara; rycka undan förstörelse. *R. någon ifrån döden, lifsfara*. *R. ens lif*. *R. sin egendom undan elden*. *Vid eldsbådan kunde man blott r. helt litet*. — *Syn*. Se *Befria*, *Bevara*. — *R. sig*, v. r. Befria sig ifrån en hotande fara. *R. sig ifrån fiende, ur en lifsfara*. *R. sig ur fängelse*. *Rädd sig hvem som kan!*

RÄDDANDE, n. 4. Handlingen, då någon eller något räddas.

RÄDDHET, f. 3. Rädd natur.

RÄDDHÄGA, f. 1. Se *Fruktan*. *R. för döden*. *Utan r. för människor göra sin pligt*. *Man bör ej lemna inrymme åt r. i sitt sinne*. — *Syn*. *Rädsla*; se äfv. *Fruktan*.

RÄDDNING, f. 2. 1) Se *Räddande*. *En människas r.* *R. af ens lif*. *R. af gods*. *Utan r. förlorad*, utan att kunna räddas. — 2) *Tillflykt* undan en hotande fara. *Han blef min r.* — *Ss.* *R-sanstall*, *-sförsök*, *-smedel*.

RÄDDNINGSSBOJ, m. 2. Ett slags boj till skeppsbrutnes räddning, så inrättad, att, då den kastas i vattnet, en raket antändes, som brinner i 30 minuter och lättar möjligheten att komma de nödställda till hjälp.

RÄDDNINGSBÅT, m. 2. Ett slags båt, så in-rättad, att den icke kan kantra, och ämnad till skeppsbrutnes räddning. — *Räddningsskepp* är af lika beskaffenhet, och har samma ändamål.

RÄDDNINGSHUS, n. 5. Uppfostringsanstalt för värlösa barn.

RÄDISA, rä'disa, f. 1. En artförrändring af Trädgårdsrättika med rund eller aflång, mindre rot.

RÄDSLÅ, rä'ddsla, f. sing. Se *Räddhåga*. *Utan r. gå fienden till mötes, gå döden under ögonen*. [Räddsla.]

RÅF, m. 2. pl. *råfvar*. 1) Ett bekant rof-djur, med spetsig nos, raka och spetsiga öron, yvigt svans, färgen vanligen röd. *Canis Vulpes*. *Svart R.* ett slags råf med svarta, i spetsen silf-verhvita hår, och som lemnar ett ganska dyrbart pelsverk. Se f. ö. *Korsräf* och *Fjällräf*. *Röd som en r.* *Listig som en r.* (Talesätt) *Hafva råfven bakom örnen*, vara listig. *Din r. biter inte min gås*, jag skall nog akta mig för din list. — 2) (fig. fam.) *Listig person*. *Han är en r.* — *Ss.* *R-fångare*, *-hona*, *-husvud*, *-jag*, *-jägare*, *-lik*, *-skinn*, *-skinns-pels*, *-spår*, *-svans*, *-unge*.

RÅFAKTIG, a. 2. (fam.) Se *Listig*. — *Råf-aktigt*, adv.

RÅFAKTIGHET, f. 3. (fam.) Se *Listighet*.

RÅFBLOMSTER, n. 3. Se *Taggpuk*.

RÅFFELBÖSSA, RÅFFLA, m. fl., se *Reffel-bössa*, *Reffa*, &c.

RÅFGROP, f. 2. Gräfd fyrkantig grop till råfyars fångande.